

Управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти

**ЩОДЕННИК ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

Луцьк - 2025

УДК 37.0

Щ 92

Щоденник пропедевтичної психолого-педагогічної практики у початковій школі (денна форма навчання) / укл. О. А. Пуш, А.І. Смолюк. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2025. – 48 с.

Щоденник адресований здобувачам вищої освіти денної форми навчання, які проходять пропедевтичну педагогічну практику у початковій школі.

У посібнику зазначаються обов'язки студента-практиканта, завдання і зміст педагогічної практики, схеми записів спостережень за організацією освітнього процесу в НУШ, планів-конспектів проведення режимних моментів, фрагментів уроків, подаються бланки записів необхідної документації.

Укладачі: **Пуш Олена Анатоліївна**, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Смолюк Артем Іванович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

Рецензенти:

Антонюк Володимир Зіновійович – декан факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат педагогічних наук, доцент

Ляшук Віра Анатоліївна – заступник директора з навчально-виховної роботи, вчитель початкових класів Комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький ліцей №1» Луцької міської ради, вчитель-методист

Розглянуто на засіданні кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
(протокол № 3 від 13.01.2025)

Друкується за ухвалою засідання ради факультету початкової освіти та фізичної культури Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради
(протокол №7 від 21.01.2025)

ISBN 978-966-2115-60-4

© КЗВО «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради, 2025

Управління освіти і науки Волинської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
Факультет початкової освіти та фізичної культури
Кафедра загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти

ЩОДЕННИК ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

студента

(прізвище, ім'я, по батькові)

спеціальності _____

освітнього ступеня _____

_____ курс, група _____

ЗМІСТ ЩОДЕННИКА

ВСТУП	5
ЗМІСТ ПРАКТИКИ	5
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ	7
КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	8
ПАСПОРТ БАЗОВОГО ЗАКЛАДУ	11
I. АДАПТАЦІЙНО-ІГРОВИЙ ЦИКЛ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ (1-2 КЛАС)	
1.1. Відомості про базу проходження практики	12
1.2. Документи, підручники, методичні матеріали вчителя щодо організації освітнього процесу	14
1.3. Спостереження за організацією ранкових зустрічей, уроків	18
1.4. Методичні матеріали вчителя-класовода	22
1.5. Організація у школі безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану	23
1.6. Організація освітнього середовища	24
1.7. Аналіз учнівських портфоліо	25
1.8. Соціальна інклюзія	26
1.9. Психолого-педагогічна характеристика учня	27
1.10. Портфоліо «Мій перший педагогічний досвід»	28
II. ОСНОВНИЙ ЦИКЛ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ (3-4 КЛАС)	
2.1. Відомості про базу проходження практики	29
2.2. Документи, підручники, методичні матеріали вчителя щодо організації освітнього процесу	31
2.3. Спостереження за організацією ранкових зустрічей, уроків	32
2.4. Аналіз ранкової зустрічі з позицій розвитку в учнів демократичних цінностей	38
2.5. Аналіз особливостей взаємодії вчителя з учнями	39
2.6. Аналіз інклюзивного освітнього середовища	40
2.7. Організація освітнього середовища	41
2.8. Аналіз учнівських портфоліо	42
2.9. Психолого-педагогічна характеристика класу	43
2.10. Портфоліо «Мій перший педагогічний досвід»	44
ОБЛІК УСПІШНОСТІ	45
ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ	46
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ	47

ВСТУП

Пропедевтична психолого-педагогічна практика у початковій школі є важливим складником професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта, сприяє їх адаптації до умов роботи у сучасній початковій школі, набуттю першого досвіду педагогічної взаємодії з учнями початкових класів.

Пропедевтична психолого-педагогічна практика організовується у два етапи: 1) у 1-2 класах (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти) – дозволяє провести спостереження, фрагменти занять, ранкових зустрічей під час адаптації молодших школярів до навчального середовища; 2) у 3-4 класах (основний цикл початкової освіти) – у процесі системного формування в учнів загальнонавчальних умінь і навичок, їх підготовки до навчання в основній школі.

Метою психолого-педагогічної практики є формування у здобувачів освіти позитивної мотивації до майбутньої професії, розвиток професійних якостей, soft-skills, лідерських якостей, формування практично значущих умінь і навичок у роботі вчителя початкових класів Нової української школи.

Завдання педагогічної практики:

- розширення і поглиблення науково-теоретичних знань здобувачів вищої освіти з педагогіки, психології, фахових дисциплін в процесі отримання першого досвіду педагогічної взаємодії з учнями початкової ланки освіти;
- ознайомлення з нормативно-правовою документацією, що регламентує освітній процес сучасної початкової школи; особливостями планування навчально-методичної роботи учителя початкових класів,
- спостереження за роботою вчителя-класовода, використанням ним методичного інструментарію в організації освітнього процесу НУШ;
- формування умінь аналізувати освітнє середовище Нової української школи (адаптаційно-ігровий та основний цикли початкової освіти); збирати та узагальнювати інформацію для оформлення психолого-педагогічної характеристики на клас, учня;
- підбір/розроблення навчально-методичних, діагностувальних матеріалів; організація різних видів діяльності з молодшими школярами (ранкових зустрічей, дозвілля на перервах, фрагментів уроків ЯДС тощо);
- здійснення самоаналізу педагогічної діяльності, відображений у щоденнику, звіті студента-практиканта.

ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Зміст пропедевтичної психолого-педагогічної практики у початковій школі передбачає:

- Ознайомлення з системою освітньої роботи закладу загальної середньої освіти (його структурою, графіком роботи; кабінетами початкових класів, їдальнею, бібліотекою, актовою та спортивною залами, укриттями тощо). Аналіз шкільного сайту. Аналіз безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану. Узагальнення і оформлення даних про діяльність ЗЗСО.

- Ознайомлення з особливостями організації освітнього середовища у 1-2 класах (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти) та 3-4 класах (основний цикл початкової освіти): осередки для навчання і відпочинку у приміщеннях класів, їх оформлення та оснащення. Збір та узагальнення відомостей про учителів, учнів, розклад дзвінків, уроків.

- Ознайомлення з документами, які регламентують освітній процес у початковій школі (Концепція НУШ, Закон України «Про загальну середню освіту», Державний стандарт початкової освіти, Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи, Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, Методичні рекомендації щодо адаптаційного періоду для учнів першого класу, Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, Інструктивно-методичні рекомендації щодо заповнення класних журналів 1 – 4 класів). Опрацювання змісту Типової освітньої програми, за якою працює заклад освіти, підручників, робочих зошитів.

- Ознайомлення із календарними та перспективними планами роботи вчителів, методичними матеріалами щодо організації освітнього процесу (методичні розробки, наочні засоби, плани конспекти, мультимедійні презентації тощо) або портфолію вчителя (за наявності). Аналіз учнівських портфоліо: структура, оформлення, змістове наповнення.

- Ознайомлення з порядком ведення шкільної документації (оформлення та ведення класного журналу, особових справ, щоденників, свідоцтв досягнень учнів, робочих зошитів та зошитів для діагностувальних робіт тощо).

- Спостереження за проведенням вчителями-класоводами: ранкових зустрічей, уроками, позанавчальними заняттями, індивідуальною роботою з учнями, взаємодією з учнями з особливими освітніми потребами. Узагальнення і оформлення результатів спостереження.

- Збір, аналіз та узагальнення інформації для оформлення психолого-педагогічної характеристики учня, класу. Укладання психолого-педагогічної характеристики на здобувача початкової освіти, класу.

- Проведення режимних моментів: ранкових зустрічей, фізкультхвилинок, зорових і пальчикових гімнастик на уроках, дозвілля на перервах; фрагментів уроків. Допомога вчителям-класоводам у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів, перевірки робочих зошитів та діагностувальних робіт.

- Оформлення документації та звіту про проходження практики. Презентація та захист портфоліо «Мій перший педагогічний досвід».

У процесі пропедевтичної психолого-педагогічної практики у початковій школі здобувачі вищої освіти повинні: дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, розпоряджень адміністрації ЗЗСО, керівників практики; правил техніки безпеки, охорони праці; вивчати специфіку прояву вікових та індивідуальних особливостей учнів; сумлінно готуватися до проведення режимних моментів, фрагментів уроків; вести документацію з практики.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Здобувачі вищої освіти на I курсі в II семестрі впродовж перших 10-ти тижнів проходять пропедевтичну психолого-педагогічну практику у 1-2 класах (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти), впродовж наступних 10-ти тижнів – у 3-4 класах (основний цикл початкової освіти). Така організація практики дозволяє студентам провести спостереження та отримати перший досвід педагогічної взаємодії з учнями різних вікових категорій початкової школи.

Академічна група поділяється на 2 підгрупи. Для керівництва практикою на кожен підгрупу призначається викладач-методист (з числа викладачів психолого-педагогічних дисциплін). Кожна підгрупа поділяється на мікрогрупи по троє (четверо) осіб. Мікрогрупи закріплюються спочатку за 1-2 класом (на перших 10 тижнів), 3-4 класом (наступні 10 тижнів). Під час практики здобувачі вищої освіти виконують завдання щодо ознайомлення із специфікою організації освітнього процесу у базовому закладі, спостерігають за роботою вчителя-класовода, оформлюють характеристики на учня, клас. Кожен студент протягом семестру проводить по 2 залікові ранкові зустрічі (у 1-2 класі, у 3-4 класі), долучається до організації дозвілля дітей на перервах, прогулянок, екскурсій; бере участь у проведенні фрагментів уроків. У щоденнику ведеться календарний графік проходження практики, фіксуються результати виконаної роботи, систематизуються методичні матеріали, формується портфоліо «Мій перший педагогічний досвід».

Облік проведених форм роботи з молодшими школярами ведеться викладачем-методистом в журналі педагогічної практики, де фіксується дата проведення індивідуальної консультації, записується дата, клас, тема проведеної форми роботи, прізвище практиканта, вчителя школи та виставляється оцінка. В кінці семестру викладач-методист перевіряє щоденники, звіти, проводить диференційований залік.

КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

№ з/п	Зміст роботи	Дата	Відмітки про виконання
1-2 клас (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти)			
1	<ul style="list-style-type: none"> - Ознайомлення з програмою практики, із правами та обов'язками здобувача освіти-практиканта, метою та завданнями практики, загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, які мають бути сформовані після завершення практики. - Інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності. - Ознайомлення із закладом загальної середньої освіти: його структурою, графіком роботи; кабінетами початкових класів, їдальнею, бібліотекою, актову та спортивною залами, музеями, укриттями тощо; системою освітньої, позакласної та позашкільної роботи закладу. - Спостереження за проведенням класоводом ранкової зустрічі, уроками, індивідуальною роботою з учнями під час навчальних занять. Узагальнення і оформлення результатів спостереження. 		
2	<ul style="list-style-type: none"> - Узагальнення і оформлення даних про діяльність ЗЗСО (відомості про працівників, учнів, розклад дзвінків, уроків). - Аналіз шкільного сайту. Оформлення паспорту базового закладу. - Спостереження за проведенням класоводом ранкової зустрічі, уроками, індивідуальною роботою з учнями під час навчальних занять. Узагальнення і оформлення результатів спостереження. 		
3	<ul style="list-style-type: none"> - Ознайомлення з документами, які регламентують освітній процес у початковій школі. Опрацювання змісту Типової освітньої програми, за якою працює заклад освіти, підручників, робочих зошитів. - Спостереження за проведенням класоводом ранкової зустрічі, уроками, індивідуальною роботою з учнями під час навчальних занять. Узагальнення і оформлення результатів спостереження. 		
4	<ul style="list-style-type: none"> - Ознайомлення з навчально-методичним інструментарієм вчителя, портфолію вчителя (за наявності). - Проведення у 1-2 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів. 		
5	<ul style="list-style-type: none"> - Аналіз безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану. - Проведення у 1-2 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів. 		
6	<ul style="list-style-type: none"> - Аналіз освітнього середовища: осередки для навчання і відпочинку у класі, їх оформлення та оснащення. - Проведення у 1-2 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів. 		
7	<ul style="list-style-type: none"> - Аналіз учнівських портфолію: структура, оформлення, змістове наповнення. - Збір інформації для укладання психолого-педагогічної характеристики здобувача початкової освіти. Узгодження даних із вчителем. - Проведення у 1-2 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів. 		

8	- Аналіз освітнього середовища з позиції дотримання вимог соціальної інклюзії - Проведення у 1-2 класі режимних моментів: фізкультхвилинок, зорових і пальчикових гімнастик на уроках, дозвілля на перервах. Допомога вчителю-класоводу у перевірці робочих зошитів та діагностувальних робіт.		
9	- Укладання психолого-педагогічної характеристики на здобувача початкової освіти. - Проведення у 1-2 класі режимних моментів: фізкультхвилинок, зорових і пальчикових гімнастик на уроках, дозвілля на перервах. Допомога вчителю-класоводу у перевірці робочих зошитів та діагностувальних робіт. - Узагальнення матеріалів для оформлення портфоліо професійних досягнень під час практики у 1-2 класі (адаптаційно-ігровий цикл навчання).		
10	Презентація та захист портфоліо професійних досягнень під час практики у 1-2 класі (адаптаційно-ігровий цикл навчання).		
3-4 клас (основний цикл початкової освіти)			
1	- Оформлення відомостей про клас. Ознайомлення з документами, які регламентують освітній процес у 3-4 класі початкової школи - Спостереження за проведенням класоводом ранкової зустрічі, уроками, індивідуальною роботою з учнями під час навчальних занять. Узагальнення і оформлення результатів спостереження.		
2	- Ознайомлення з навчально-методичним інструментарієм вчителя, портфоліо вчителя (за наявності). Шкільною документацією. - Спостереження за проведенням класоводом ранкової зустрічі, уроками, індивідуальною роботою з учнями під час навчальних занять. Узагальнення і оформлення результатів спостереження.		
3	- Спостереження за проведенням класоводом ранкової зустрічі, уроками, індивідуальною роботою з учнями під час навчальних занять. Узагальнення і оформлення результатів спостереження. - Аналіз ранкової зустрічі з позицій розвитку в учнів демократичних цінностей.		
4	- Проведення у 3-4 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів. - Аналіз особливостей взаємодії вчителя з учнями		
5	- Проведення у 3-4 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів. - Аналіз інклюзивного освітнього середовища		
6	- Аналіз освітнього середовища: осередки для навчання і відпочинку у класі, їх оформлення та оснащення. - Проведення у 3-4 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів.		
7	- Аналіз учнівських портфоліо: структура, оформлення, змістове наповнення. - Збір інформації для укладання психолого-педагогічної характеристики класу. Узгодження даних із вчителем. - Проведення у 3-4 класі ранкових зустрічей, фрагментів уроків. Допомога вчителю-класоводу у підготовці дидактичних матеріалів до уроків та позаурочних заходів.		
8	- Укладання психолого-педагогічної характеристики класу. - Проведення у 3-4 класі режимних моментів: фізкультхвилинок, зорових і пальчикових гімнастик на уроках, дозвілля на перервах. Допомога вчителю-класоводу у перевірці робочих зошитів та діагностувальних робіт.		

9	<ul style="list-style-type: none"> - Проведення у 3-4 класі режимних моментів: фізкультхвилинок, зорових і пальчикових гімнастик на уроках, дозвілля на перервах. Допомога вчителю-класоводу у перевірці робочих зошитів та діагностувальних робіт. - Узагальнення матеріалів для оформлення портфоліо професійних досягнень під час практики у 3-4 класі (основний цикл навчання). - Оформлення звітної документації. 		
10	Презентація та захист портфоліо професійних досягнень під час практики у 3-4 класі (основний цикл навчання). Залік		

ПАСПОРТ БАЗОВОГО ЗАКЛАДУ

1	Повна назва закладу освіти/установи	
2	Підпорядкування	
3	Поштова адреса, контакти (телефон та факс)	
4	Структура закладу	
5	Електронна поштова адреса	
6	Прізвище, ім'я, по батькові керівника	
7	Прізвище, ім'я, по батькові заступника директора	
8	Кадровий склад початкової школи <i>(загальна кількість працівників, їх якісний склад)</i>	
9	Характеристика матеріально-технічної бази закладу <i>(характеристика кабінетів, технічне оснащення; спортзали, актова зала, бібліотека тощо)</i>	
10	Характеристика матеріально-технічного, методичного забезпечення початкових класів	

**ВІДОМОСТІ ПРО БАЗУ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ
1-2 клас (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти)**

Клас _____

Вчитель початкових класів _____

Розклад уроків

Понеділок

Вівторок

Середа

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Четвер

П'ятниця

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Розклад дзвінків

1 зміна

2 зміна

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ДОКУМЕНТИ, ПІДРУЧНИКИ, МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ВЧИТЕЛЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

<p>За якою типовою (модельною) освітньою програмою складено освітню програму здобуття початкової освіти у ЗЗСО?</p>	
<p>Які предмети включено у варіативний складник робочого навчального плану?</p>	
<p>За якими підручниками відбувається навчання учнів класу? (автори, назва, рік)</p>	
<p>Які зошити з друкованою основою (прописи) використовуються у навчанні молодших школярів? (автори, назва, рік)</p>	
<p>Якими методичними посібниками користується вчитель? (автори, назва, рік)</p>	
<p>Автором (співавтором) яких методичних матеріалів, рекомендацій є вчитель? (автор/співавтор, назва, рік)</p>	

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

1. Концепція НУШ
2. Закон України «Про загальну середню освіту»
3. Державний стандарт початкової освіти
4. Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи
5. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти
6. Методичні рекомендації щодо адаптаційного періоду для учнів першого класу
7. Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти
8. Інструктивно-методичні рекомендації щодо заповнення класних журналів
9. Типові освітні програми для 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти

ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ (САМОАНАЛІЗ) ПРОВЕДЕНОГО УРОКУ

1. Яка структура уроку? Наскільки раціонально розподілено вчителем початкових класів час між окремими його етапами?
2. Які методи навчання використовувались учителем початкових класів? Яка їх педагогічна доцільність?
3. Чи досягнуті заплановані вчителем початкових класів мета і завдання уроку?
4. Яка якість засвоєння учнями першого класу навчального матеріалу?
5. Наскільки ефективно вчитель початкових класів спонукав усіх дітей до мислення? Як розвивались ним інші пізнавальні процеси учнів початкових класів: сприймання, увага, пам'ять, уява?
6. Які педагогічні способи і методичні прийоми використовував вчитель для формування у першокласників пізнавальних інтересів і мотивів?
7. Чи використовувались на уроці колективні форми організації навчальної праці учнів першого класу?
8. Як забезпечувались позитивні емоції для формування інтересу дітей до навчання? Як емоційність уроку впливала на працездатність першокласників?
9. Які загальні навчальні уміння і навички були ними здобуті або закріплені на уроці?

Які способи і прийоми виховного впливу на учнів використовувались учителем початкових класів? На формування яких особистісних якостей молодших школярів вони були спрямовані?

СХЕМА ЗАПИСУ СПОСТЕРЕЖЕННЯ
Ранкова зустріч

Дата _____

Клас _____

<i>Компоненти</i>	<i>Аналіз діяльності вчителя</i>	<i>Аналіз діяльності учнів</i>
Вітання		
Обмін інформацією		
Щоденні новини		
Групове заняття		

Висновки і пропозиції _____

СХЕМА ЗАПИСУ СПОСТЕРЕЖЕННЯ
Ранкова зустріч

Дата _____

Клас _____

<i>Компоненти</i>	<i>Аналіз діяльності вчителя</i>	<i>Аналіз діяльності учнів</i>
Вітання		
Обмін інформацією		
Щоденні новини		
Групове заняття		

Висновки і пропозиції _____

СХЕМА ЗАПИСУ СПОСТЕРЕЖЕННЯ
Ранкова зустріч

Дата _____

Клас _____

<i>Компоненти</i>	<i>Аналіз діяльності вчителя</i>	<i>Аналіз діяльності учнів</i>
Вітання		
Обмін інформацією		
Щоденні новини		
Групове заняття		

Висновки і пропозиції _____

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ВЧИТЕЛЯ-КЛАСОВОДА

Адаптаційно-ігровий цикл навчання – 1-2 класи

Прізвище, ім'я, по батькові вчителя _____

Стаж роботи _____

Кваліфікаційна категорія, звання _____

Методична проблема, над якою працює вчитель _____

Методичні матеріали	Стислий аналіз
Методичні розробки, збірники сценаріїв, публікації, виступи на методичних заходах тощо.	

ОРГАНІЗАЦІЯ У ШКОЛІ БЕЗПЕЧНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Складові	Характеристика
Чи розпізнають учні сигнали, що сповіщають про оголошення повітряної тривоги?	
Чи ознайомлені учні з місцем розташування укриття?	
Чи знають про маршрут евакуації в укриття під час оголошення повітряної тривоги?	
Обладнання укриття:	
1. На скільки осіб розраховане?	
2. Технічний і санітарний стан (задовільний /незадовільний)	
3. Кількість входів і аварійних виходів, наявність герметичних дверей/воріт	
4. Система вентиляції (передбачена/не передбачена)	
5. Наявність питної води (2л на одну особу)	
6. Наявність контейнерів для продуктів харчування	
7. Наявність санвузлів	
8. Наявність системи електропостачання, електроосвітлення	
9. Система зв'язку та оповіщення	
10. Наявність засобів надання медичної допомоги	
11. Наявність інструментів та інвентарю для захисних споруд	
12. Наявність місць для сидіння (лежання)	

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА
Адаптаційно-ігровий цикл навчання – 1-2 класи

Навчальні осередки	Характеристика
1. Навчально-пізнавальної діяльності (з партами/столами)	
2. Змінні тематичні осередки (дошки/фліп-чарти/стенди для діаграм з ключовими ідеями)	
3. Ігри (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор)	
4. Художньо-творчої діяльності (полички для зберігання приладдя та стенд для змінної виставки дитячих робіт)	
5. Куточок для проведення дослідів/ живої природи	
6. Відпочинку (з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям)	
7. Дитяча класна бібліотечка	
8. Осередок вчителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо)	

АНАЛІЗ УЧНІВСЬКИХ ПОРТФОЛІО
Адаптаційно-ігровий цикл навчання – 1-2 класи

Складові	Характеристика
1. Титульний аркуш	
2. «Мої фотографії»	
3. «Моя сім'я»	
4. «Що я вмію робити»	
5. «Моє навчання»	
6. «Мій режим дня»	
7. «Мої досягнення і плани»	
8. «Мої творчі роботи»	
9. «Мої захоплення»	

СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ

<p>Чи ставиться вчитель до кожної дитини з повагою, гідністю, забезпечуючи рівні можливості для участі у житті класу і школи?</p>	
<p>Які вчитель використовує слова, види діяльності, навчальні матеріали, що попереджають появу гендерних чи інших стереотипів?</p>	
<p>Як здійснюється адаптація у навчальному середовищі та навчальних матеріалів для того, щоб діти з різними можливостями могли брати участь у навчальній діяльності?</p>	
<p>Чи цінує вчитель відмінності, які є між дітьми у класі, їх родинами, членами громади? Як він інтегрує їх у навчальний процес?</p>	

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УЧНЯ

Прізвище, ім'я	
Вік, клас	
Відомості про здоров'я	
Характеристика сім'ї	
Відомості про успішність; дисциплінованість	
Прояв здібностей, нахилів, інтересів	
Прояв самостійності, активності, ініціативи	
Яскраво виражені моральні якості	
Рівень інтелектуального розвитку; уважність	
Особливості темпераменту	
Реакція на заохочення; реакція на покарання	
Характеристика волі, уміння доводити почату справу до кінця	
Взаємовідносини із дорослими (в тому числі з педагогами), учнями, колективом	

ПОРТФОЛІО «МІЙ ПЕРШИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОСВІД»
Адаптаційно-ігровий цикл навчання – 1-2 класи

1. Конспекти проведених:

1-ї ранкової зустрічі

1-го фрагменту уроку

2-х фізкультхвилин

2. Опис проведених ігор під час організованого проведення перерв (не менше 2-х).

3. Мультимедійна презентація професійних досягнень (фото, відео).

**ВІДОМОСТІ ПРО БАЗУ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ
1-2 клас (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти)**

Клас _____

Вчитель початкових класів _____

Розклад уроків

Понеділок

Вівторок

Середа

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Четвер

П'ятниця

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Розклад дзвінків

1 зміна

2 зміна

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ДОКУМЕНТИ, ПІДРУЧНИКИ, МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ВЧИТЕЛЯ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

<p>За якою типовою (модельною) освітньою програмою складено освітню програму здобуття початкової освіти у ЗЗСО?</p>	
<p>Які предмети включено у варіативний складник робочого навчального плану?</p>	
<p>За якими підручниками відбувається навчання учнів класу? (автори, назва, рік)</p>	
<p>Які зошити з друкованою основою (прописи) використовуються у навчанні молодших школярів? (автори, назва, рік)</p>	
<p>Якими методичними посібниками користується вчитель? (автори, назва, рік)</p>	
<p>Автором (співавтором) яких методичних матеріалів, рекомендацій є вчитель? (автор/співавтор, назва, рік)</p>	

СХЕМА ЗАПИСУ СПОСТЕРЕЖЕННЯ
Ранкова зустріч

Дата _____

Клас _____

<i>Компоненти</i>	<i>Аналіз діяльності вчителя</i>	<i>Аналіз діяльності учнів</i>
Вітання		
Обмін інформацією		
Щоденні новини		
Групове заняття		

Висновки і пропозиції _____

СХЕМА ЗАПИСУ СПОСТЕРЕЖЕННЯ
Ранкова зустріч

Дата _____

Клас _____

<i>Компоненти</i>	<i>Аналіз діяльності вчителя</i>	<i>Аналіз діяльності учнів</i>
Вітання		
Обмін інформацією		
Щоденні новини		
Групове заняття		

Висновки і пропозиції _____

СХЕМА ЗАПИСУ СПОСТЕРЕЖЕННЯ
Ранкова зустріч

Дата _____

Клас _____

<i>Компоненти</i>	<i>Аналіз діяльності вчителя</i>	<i>Аналіз діяльності учнів</i>
Вітання		
Обмін інформацією		
Щоденні новини		
Групове заняття		

Висновки і пропозиції _____

АНАЛІЗ РАНКОВОЇ ЗУСТРІЧІ З ПОЗИЦІЙ РОЗВИТКУ В УЧНІВ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ

<p>1. Активна участь Чи передбачає ранкова зустріч однакову участь усіх дітей? Діти вітаються один з одним? Обмінюються інформацією? Ставлять запитання, коментують? Долучаються до групової роботи?</p>	
<p>2. Критичне мислення Чи вчаться діти ставити запитання? Ставити під сумнів та оцінювати ідеї, які можуть відрізнятись від їхніх чи бути подібними?</p>	
<p>3. Толерантність та прийняття Чи може дитина не погоджуватися з ідеями інших? Чи розглядаються суперечливі питання у процесі вільної дискусії? Чи вислуховують і обговорюють протилежні думки?</p>	
<p>4. Самостійне мислення Чи заохочують дітей до обміну власним досвідом та ідеями?</p>	
<p>5. Відкритість Чи повідомляють у щоденних новинах доступну для всіх інформацію?</p>	
<p>6. Власна та соціальна відповідальність Чи встановлюють діти правила власної поведінки та поведінки інших дітей? Чи уважно слухають один одного? Відповідають з повагою?</p>	
<p>7. Інклюзія Чи сприймають вчитель і діти один одного з однаковою доброзичливістю, повагою незалежно від особливостей, здібностей, соціального походження і статі?</p>	

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ З УЧНЯМИ

<p>1. Як вчитель реагує на потреби кожної дитини (емоційні, когнітивні, соціальні, фізичні)?</p>	
<p>2. Чи надає можливість кожній дитині право обирати? Як на це реагують учні класу?</p>	
<p>3. Які види діяльності сприяють розвитку в учнів ініціативності, самостійності, лідерських якостей?</p>	
<p>4. Чи надає вчитель можливість учням висловлювати власну думку, брати участь в ухваленні спільних рішень?</p>	
<p>5. Які види діяльності допомагають дітям визначати власні почуття та почуття однокласників?</p>	
<p>6. Які види діяльності заохочують дітей ставитись до інших на засадах рівності, чесності, поваги та гідності?</p>	

АНАЛІЗ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Показники	Відмітка
ОБЛАШТУВАННЯ ФІЗИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	
Дизайн освітнього середовища функціональний та адаптивний, що дає змогу максимально ефективно використовувати приміщення в освітньому процесі	
Навчальні матеріали підготовлені таким чином, що можуть бути використані учнями з різними функціональними порушеннями	
Учні з різними функціональними порушеннями мають можливість вільного доступу до усіх елементів навчального середовища та вільного переміщення; вхід до шкільної будівлі – один для всіх	
Навчальні матеріали є простими для використання незалежно від навичок і досвіду учнів	
Легкий доступ до інформаційно-комунікаційних технологій	
Застосування ергономічних вимог: легкість відчинення дверей, користування меблями, приладдям, обладнанням	
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ. ПСИХОЛОГІЧНА АТМОСФЕРА	
Заклад освіти культивує повагу до прав людини та протидіє будь яким проявам дискримінації	
Використовуються гнучкі методи викладання навчального матеріалу	
Учням надається вдосталь часу, щоб надати відповідь на запитання; припускається можливість помилок; використовуються вказівки/застереження при неправильних відповідях/діях учнів	
Розроблені чіткі й зрозумілі всім учасникам освітнього процесу правила поведінки, що базуються на взаємній повазі	
Втілюються підходи для комфортної адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу	
Достатня кількість працівників для надання необхідної підтримки учням з особливими освітніми потребами	
Учні з особливими потребами забезпечені необхідними корекційно-розвитковими послугами	
Сформована культура співпраці, педагоги дотримуються командного підходу щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами	
Заклад освіти підтримує зв'язок з родинами учнів з особливими освітніми потребами, залучає їх до команди фахівців з розроблення індивідуальних програм розвитку та надає іншу необхідну підтримку під час навчання	

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Основний цикл навчання – 3-4 класи

Навчальні осередки	Характеристика
1. Навчально-пізнавальної діяльності (з партами/столами)	
2. Змінні тематичні осередки (дошки/фліп-чарти/стенди для діаграм з ключовими ідеями)	
3. Ігри (настільні ігри, інвентар для рухливих ігор)	
4. Художньо-творчої діяльності (полички для зберігання приладдя та стенд для змінної виставки дитячих робіт)	
5. Куточок для проведення дослідів, живої природи	
6. Відпочинку (з килимом для сидіння та гри, стільцями, кріслами-пуфами, подушками з м'яким покриттям)	
7. Дитяча класна бібліотечка	
8. Осередок вчителя (стіл, стілець, комп'ютер, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо)	
9. Організація у школі безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану.	

АНАЛІЗ УЧНІВСЬКИХ ПОРТФОЛІО

Основний цикл навчання – 3-4 класи

Складові	Характеристика
1. Титульний аркуш	
2. «Мої фотографії»	
3. «Моя сім'я»	
4. «Що я вмію робити»	
5. «Моє навчання»	
6. «Мій режим дня»	
7. «Мої досягнення і плани»	
8. «Мої творчі роботи»	
9. «Мої захоплення»	

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА _____ КЛАСУ

Загальні відомості про клас: кількість учнів, дівчат, хлопців	
Соціальний статус класу (наявність чітко виражених лідерів, ізольованих учнів, згуртованість колективу)	
Ставлення до громадського життя (громадські доручення, обов'язки)	
Характер взаємовідносин із дорослими (в тому числі з педагогами), учнями, колективом	
Показники успішності (кількість учнів з високим, достатнім, середнім, початковим рівнем)	
Мотиваційне середовище (інтереси учнів класу; які мотиви учіння переважають)	
Традиції класу, участь у позанавчальних, позашкільних заходах	
Залучення учнів класу до гуртків, спортивних секцій	
Характеристика сімей, участь батьків у житті класу	

ПОРТФОЛІО «МІЙ ПЕРШИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ДОСВІД»
Основний цикл навчання – 3-4 класи

1. Конспекти проведених:

1-ї ранкової зустрічі

1-го фрагменту уроку

2-х фізкультхвилин

2. Опис проведених ігор під час організованого проведення перерв (не менше 2-х).
3. Мультимедійна презентація професійних досягнень (фото, відео).

ОБЛІК УСПІШНОСТІ
з пропедевтичної психолого-педагогічної практики у початковій школі
студентки (студента) 1 _____ групи
спеціальності 013 Початкова освіта

_____ (Прізвище, ім'я, по батькові)

База практики: _____

(Повна назва закладу загальної середньої освіти)

Терміни проходження практики: з _____ по _____

№	Зміст роботи, що оцінюється	Максимальна кількість балів	Отримані бали
1	Узагальнення і оформлення даних про діяльність ЗЗСО:		
	Відомості про діяльність ЗЗСО. Аналіз шкільного сайту	3	
	Аналіз безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану	3	
	Всього	6	
2	Навчально-методичний інструментарій вчителя у 1-2 класі (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти):		
	Ознайомлення з документами, які регламентують освітній процес, аналіз освітнього середовища у 1-2 класі (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти).	3	
	Аналіз учнівських портфоліо учнів 1-2 класу (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти)	3	
	Всього	6	
3	Узагальнення і оформлення результатів спостереження за проведенням вчителем 1-2 класу: ранкових зустрічей, уроками, позанавчальними заняттями, індивідуальною роботою з учнями	6	
4	Підготовка і проведення у 1-2 класі (адаптаційно-ігровий цикл початкової освіти):		
	1 ранкової зустрічі	3	
	1 фрагменту уроку	3	
	2 фізкультхвилинок	3	
	не менше 2-х проведених ігор під час організованого проведення перерв	3	
Всього	12		
5	Навчально-методичний інструментарій вчителя у 3-4 класі (основний цикл початкової освіти):		
	Аналіз освітнього середовища у 3-4 класі (основний цикл початкової освіти)	3	
	Аналіз учнівських портфоліо учнів 3-4 класу (основний цикл початкової освіти)	3	
	Всього	6	
6	Узагальнення і оформлення результатів спостереження за проведенням вчителем 3-4 класу: ранкових зустрічей, уроками, позанавчальними заняттями, індивідуальною роботою з учнями	6	
7	Підготовка і проведення у 3-4 класі (основний цикл початкової освіти):		
	1 ранкової зустрічі	3	
	1 фрагменту уроку	3	
	2 фізкультхвилинок	3	
	не менше 2-х проведених ігор під час організованого проведення перерв	3	
Всього	12		
8	Оформлення портфоліо «Мій перший педагогічний досвід»:		
	Звіт	3	
	Щоденник	5	
	Психолого-педагогічна характеристика учня	2	
	Психолого-педагогічна характеристика класу	2	
	Мультимедійна презентація або відеоролик	4	
Всього	16		
9	Залік	30	
Загальна кількість балів:		100	

Вчитель _____ (_____) (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Керівник практики від коледжу _____ (_____) (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Активності для учнів та учениць у бомбосховищах : poradnyk dla vchyteliv. Київ, 2022. 24 с. <https://spilnoteka.org/poradnyk-dlya-vchyteliv-aktyvnosti-dlya-uchniv-ta-uchenycz-bomboshovyshhah-shkil/>
2. Антонюк Н.А., Пуш О.А., Пушкар Н.С. Педагогічна практика (виховний аспект): метод. посібник. Луцьк: ФОП Мажула Ю.М., 2024. 88 с.
3. Державний стандарт початкової освіти : <https://zakon.rada.gov.ua/go/87-2018-%D0%BF>
4. Електронні версії підручників для 1–4 класів. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
5. Закон України «Про освіту». <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>
6. Закон України «Про повну загальну середню освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. Збірник ранкових зустрічей URL : <https://naurok.com.ua/zbirnik-pankovih-zustrichey-231374.html>
8. Концепція Нової української школи: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola#:~:text>
9. Котик Т. М. Нова українська школа : теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи : навчально-методичний посібник для вчителів початкової школи. Тернопіль : Астон, 2020. 192 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/5-navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-teorya--praktika-formuvannya-emotsynogo-ntelektu-v-uchnv-pochatkovo-shkoli/>
10. Навчальні програми для 1–4 класів : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-programi-dlya-1-4-klasiv>
11. Нова українська школа: poradnyk dla vchyteliv / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 20 с.
12. Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
13. Ранкові зустрічі для 1 класу. URL : <https://naurok.com.ua/rankovi-zustrichi-dlya-1-klasu-407365.html>
14. Ранкові зустрічі для 2 класу. URL : <https://vseosvita.ua/library/rankova-zustrich-2-klas-602275.html>
15. Ранкові зустрічі. 3 клас. I семестр /авт.-упоряд. С.В. Сигида. Харків: Основа, 2020. 140 с.
16. Ранкові зустрічі. 4 клас. I семестр /авт.-упоряд. С.В. Сигида. Харків: Основа, 2021. 159 с.
17. Рухливі ігри на перерві, прогулянці. URL : <https://vseosvita.ua/library/embed/01006p60-9e47.docx.html>
18. Типові освітні програми, розроблені під керівництвом О.Я. Савченко, Р.Б.Шияна (1-2-гі класи). <https://nus.org.ua/news/opublikovaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>
19. Типові освітні програми для 2-4-х класів закладів загальної середньої освіти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiv>
20. Цимбалару А. Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-osvtny-prostr-uchnya-pochatkovo-shkoli/>

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Щоденник пропедевтичної психолого-педагогічної практики у початковій школі (денна форма навчання) / укл. О. А. Пуш, А.І. Смолюк. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 2025. – 48 с.

Щоденник адресований здобувачам вищої освіти денної форми навчання, які проходять пропедевтичну педагогічну практику у початковій школі.

У посібнику зазначаються обов'язки студента-практиканта, завдання і зміст педагогічної практики, схеми записів спостережень за організацією освітнього процесу в НУШ, планів-конспектів проведення режимних моментів, фрагментів уроків, подаються бланки записів необхідної документації.

Підписано до друку 22.07.2008 р. Формат 60X84 1/16
Папір офсетний. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк.6,84. Обл.-вид. арк. 3,5.
Наклад 300 прим.

Поліграфічно-видавничий дім «Твердиня»
п/с-9, м. Луцьк-21, 43021. Тел.: 8-050-2950250
Свідоцтво Державного комітету телебачення
і радіомовлення України
ДК № 2030 від 14.12.2004 р.

ISBN 978-966-2115-60-4

**УДК 37.0
Щ 92**